

Проучвания за умения на секторно ниво:
проект „Осигуряване на качеството на
учебното съдържание в ПОО – 101048469 —
ERASMUS-EDU-2021-EQAVET-IBA — VIREO 3 -RE-
MODE)

Дни на ученето през целия живот

26-28 април 2023, гр. Бургас

Визия за промяна 3: „Осигуряване на качеството при преглед на учебното съдържание и модернизацията на ПОО“ (Vireo 3:Re-Mode)

Проектът изпълнява дейности за подкрепа на Националната точка за осигуряване на качество в ПОО към Европейската мрежа EQAVET

Дирекция ПОО в МОН – Национално референтно звено:

- 2017-2019 – Проект за създаване на индикаторна рамка за измерване на качеството в ПОО (Vireo), Еразъм +
- 2019-2021 – Пилотен модел за проследяване реализацията на завършилите ПОО (Vireo 2 Pilot), Еразъм +
- 2021-2023 – Осигуряване на качеството на учебните програми (Vireo 3: Re-Mode), Еразъм +

Цели на проекта

- ✓ формулиране на ясни критерии за качество при разработването на учебни програми;
- ✓ създаване, пилотиране и оценка на насоки за създаването на модерни програми, отговарящи на динамичните промени на пазара на труда;
- ✓ изграждане на капацитет на заинтересованите страни, участващи в процесите на разработване на учебно съдържание;
- ✓ прозрачност и добро сътрудничество между властите и социалните партньори на национално, регионално и местно ниво;
- ✓ насърчаване на добри практики и прилагане на опита от партньорите в ЕС за гарантиране на качеството на реформите в учебните програми за ПОО

Основни дейности

- Преглед на текущата ситуацията в България – проучване на връзката и съответствието в съдържанието на ДОС, учебни програми и Национални изпитни програми;
- Учене от опита на другите страни от ЕС чрез проучване на практиките в 3 европейски страни, учебни посещения в други европейски страни, организиране на учебно посещение в България;
- Разработване и пилотиране на механизми, методики и инструменти за осигуряване на качеството на процеса на разработване на учебно съдържание въз основа на **проучвания за нужните умения на пазара на труда на секторно ниво** (по отношение на съответствието ДОС, учебни и изпитни програми);
- Дейности за изграждане на капацитет, насочени към заинтересованите страни на регионално и местно ниво (3 семинара на секторно ниво, 3 семинара на регионално ниво)

Очаквани резултати

- Разработена методология за използване на информацията за пазара на труда и нейното „превеждане“ в учебните програми за ПОО;
- Механизми за измерване и съпоставяне на съответствието между резултатите от ученето в ДОС, учебните и изпитните програми, с компетенциите, необходими за пазара на труда;
- Методологии и насоки за разработване на съдържание за ПОО, което отговаря на нуждите от цифрови, зелени умения и широкопрофилни професионални умения знания и компетенции;
- Договорени общи цели и подходи за учебните програми в ПОО чрез подобрен диалог със социалните партньори и браншовите организации на национално, регионално и местно ниво.

Методология за проучване на потребностите от умения на секторно ниво

- Информационни системи за пазара на труда: общ преглед
- Използване на информация за пазара на труда за актуализиране на учебните програми: основни подходи
- Прогнозиране на търсените умения на пазара на труда: преглед на избрани модели от други страни
- Методология за събиране на информация от пазара на труда относно търсените умения с фокус върху професии и длъжности, изискващи средно професионално образование
- Инструментариум за проучвания на секторно ниво – сектори Транспорт, Строителство, ИКТ
- Пилотиране на изработения инструмент за събиране на информация от пазара на труда относно търсените умения в трите икономически сектора – резултати и препоръки

Разработване и пилотиране на модел за събиране на информация за търсените умения на заетите

Преглед и анализ на използвани в международната практика модели за идентифициране на уменията

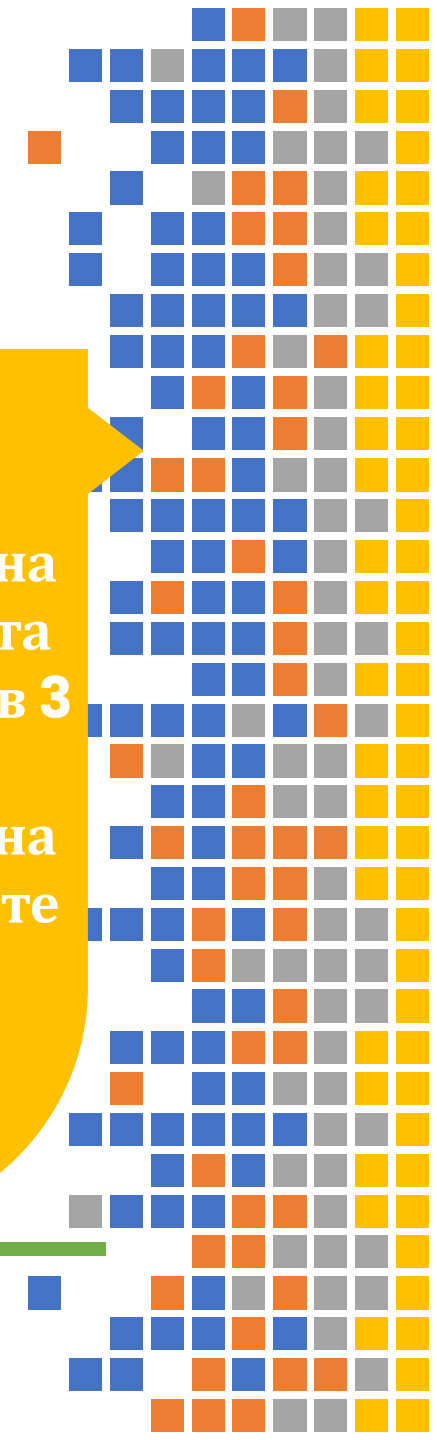
Избор на приложим/и/ модел/и/ и адаптиране към пазара на труда и ПОО в България

Разработване на инструменти за събиране на информация от пазара на труда относно търсените умения

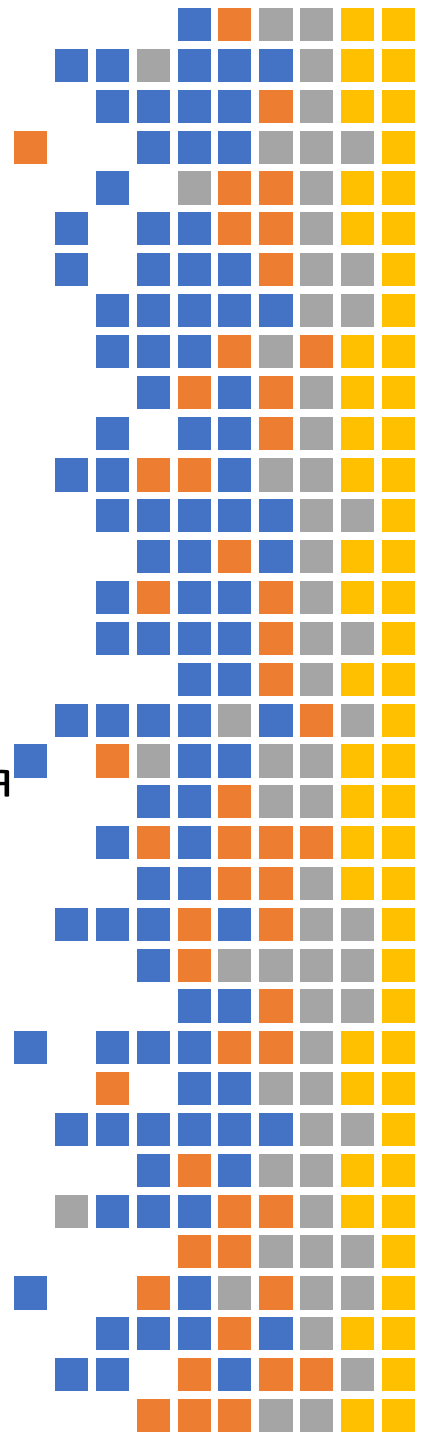

Пилотиране на разработената методология в 3 сектора.
Валидиране на инструментите

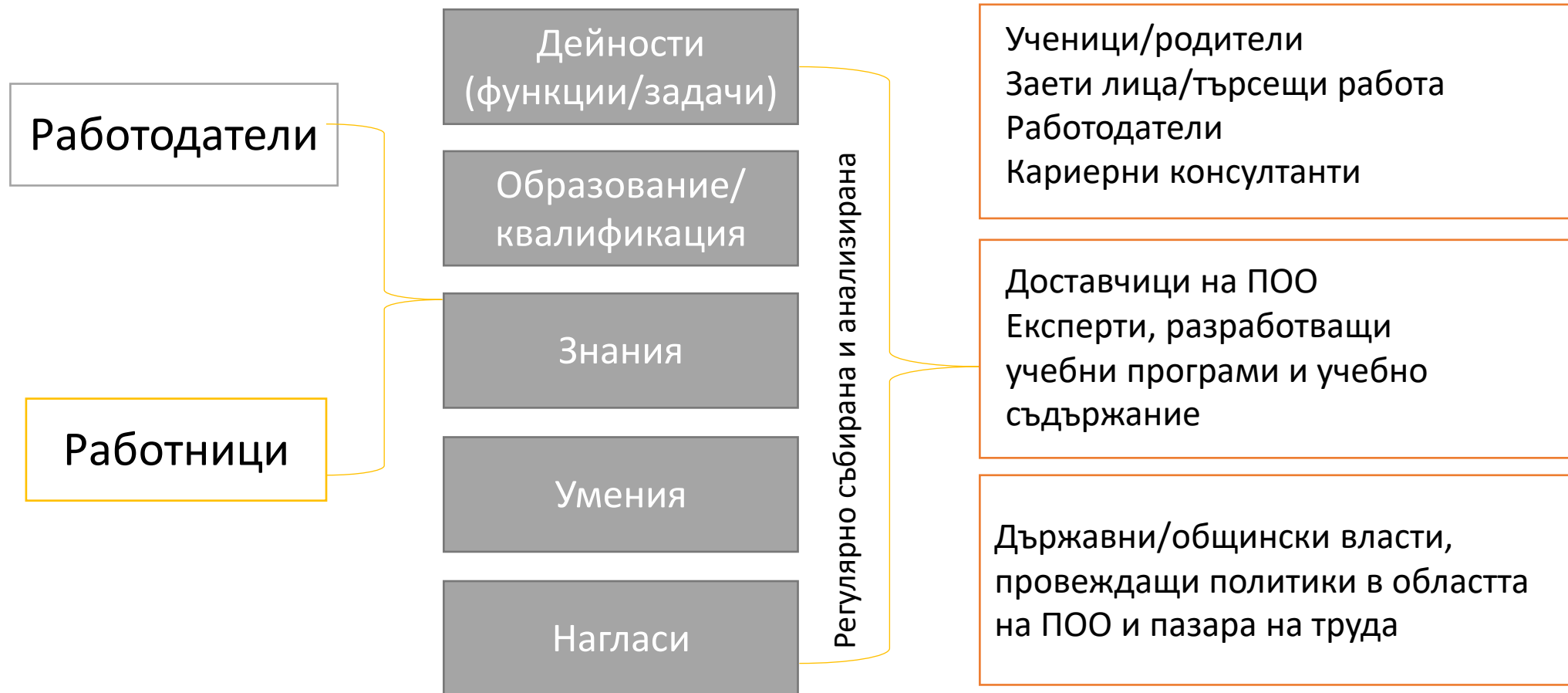

Идентифициране на уменията: характеристики на успешните модели

- ✓ Цялостна рамка на уменията, основана на актуална информация, получена директно от работодателите и/или работниците.
- ✓ Създаване и поддържане на динамичен списък на специфичните за професиите умения.
- ✓ Уменията се организират, класифицират и обвързват помежду си в логически структури и практична таксономия.
- ✓ Прилагане на инструменти, които могат да „уловят“ променящите се изисквания на работното място.
- ✓ Създаден механизъм и процедури за своевременно събиране на актуални данни.
- ✓ Активно сътрудничество и участие на заинтересованите страни; широко използване на секторни съвети или секторни експертни панели.

Събиране и използване на информация от пазара на труда: концептуален модел

Съдържателен модел на професионален профил: примерът на O*NET (Информационна мрежа за професиите)

Характеристики на работата

Професионални изисквания

Трудови дейности
Организационен контекст
Работен контекст

Специфична информация за професията

Функции/задачи
Машини/оборудване
Технологии

Характеристики на работната сила

Тенденции в заетостта и
заплатите
Професионални
перспективи

Характеристики на индивида

Изисквания за професионален опит

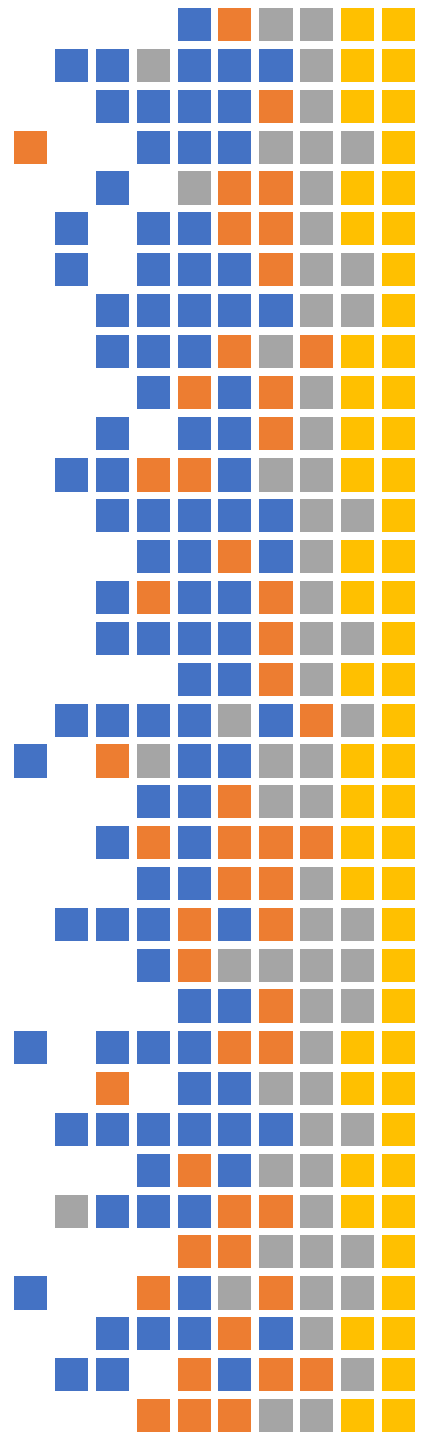
Предварителна
подготовка
Свързан опит
Обучение на раб.място

Изисквания към работника

Знания
Умения
Образование

Личностни характеристики

Способности
Нагласи
Стил на работа
Интереси
Ценности

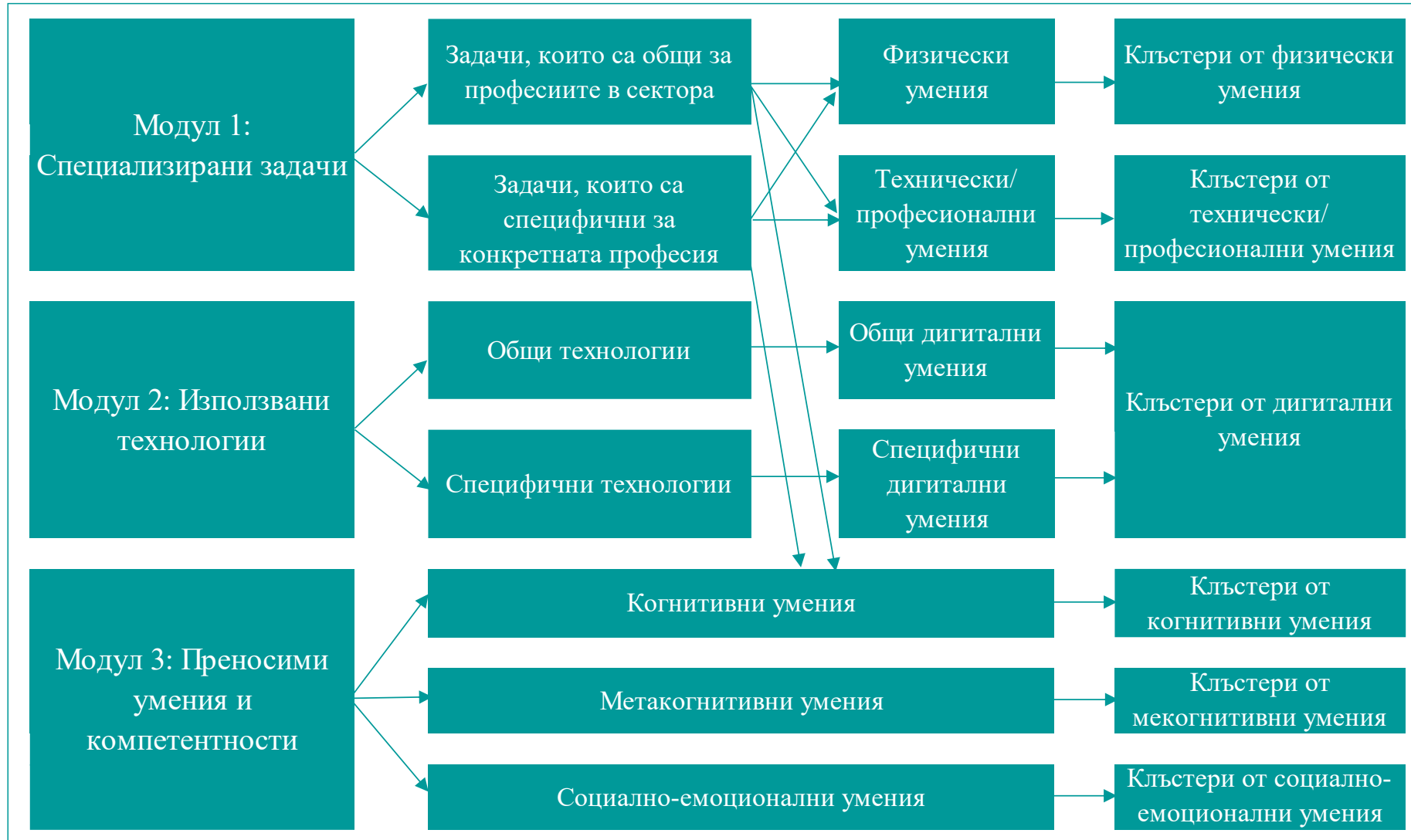

Предлагана таксономия на уменията

Умения за изпълнение на професионалните дейности/задачи			Уменията за работа в организационния и социалния контекст, катализиращ дейностите и процесите
Когнитивни умения Езикова грамотност Математическа грамотност Научна грамотност Критично мислене	Функционални умения Физически умения Технически умения Дигитални умения	Мета когнитивни умения Умения за планиране Умения за учене Умения за решаване на проблеми	Социално-емоционални умения Умения за общуване Умения за работа в екип Умения за водене на преговори Умения за управление на времето Креативност Иновативност Гъвкавост и адаптивност Регулиране на емоциите
Нагласи: Мотивация; инициативност; постоянство; самоконтрол; самодисциплина; любопитство; толерантност; емпатия			

Инструмент за събиране на информация от пазара на труда относно търсените умения

СПШОО

НКПД 2011

КИД 2008

АЛГОРИТЪМ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КЛЮЧОВИ ПРОФЕСИИ В ИЗБРАНИ СЕКТОРИ

Сектор	Икономическа дейност (КИД–2008)	Избрани професии за проучване (НКПД-2011)
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	62 Дейности в областта на информационните технологии 63 Информационни услуги	2514 Приложни програмисти 3512 Техници по обслужване на потребители в областта на информационните и комуникационни технологии 2166 Графични и мултимедийни дизайнери
Строителство	41. Строителство на сгради 42. Строителство на съоръжения 43. Специализирани строителни дейности	3112 Строителни техници 711 Строители на сгради и сродни на тях 712 Работници по довършителни работи в строителството и сродни на тях
Транспорт, складиране и пощи	49. Сухопътен транспорт 50. Воден транспорт 51. Въздушен транспорт	8350 Палубни моряци и сходни на тях 3331 Агенти по спедиция на товари

Пилотни сектори и професии

Предстоящо:

- Финализиране на проучването в трите сектора; обобщаване и анализиране на информацията;
- Публикуване на методологията и пилотното проучване за нужните умения в трите сектора;
- Организиране на регионални срещи: Враца – 21 април 2023, Стара Загора – 10 май 2023 и Бургас – 20 юни 2023
- Национална конференция за представяне на резултатите – юли 2023, София
- Публикациите – налични в интернет-страницата на МОН за свободно ползване

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Ваня Тивидошева, ръководител на проекта

Email: v.tividosheva@mon.bg

Повече информация за проекта на:

<https://www.mon.bg/bg/100646>